

U P U T S T V O

o postupku pregleda i ispitivanja opreme za rad i ispitivanja uslova radne okoline

Podgorica, 2016.godine

Na osnovu člana 40 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu, (Sl.list Crne Gore, broj 34/14) i člana 10 Pravilnika o zaštiti i zdravlju na radu, "Tržnice i pijace" d.o.o.- Podgorica, broj 7368/1, donosi se

U P U T S T V O

o postupku pregleda i ispitivanja opreme za rad i ispitivanja uslova radne okoline

Član 1

Ovim uputstvom propisuje se postupak i rokovi preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad, kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne okoline, odnosno hemijskih, bioloških i fizičkih štetnosti (osim jonizujućih zračenja), mikroklimе i osvijetljenosti.

I PREGLEDI I ISPITIVANJA OPREME ZA RAD

Predmet preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad

Član 2

Preventivnim i periodičnim pregledima i ispitivanjima opreme za rad provjerava se i utvrđuje da li su na opremi za rad, propisano ovim uputstvom, koja se koristi u procesu rada, primjenjene mjere zaštite i zdravlja na radu utvrđene propisima, standardima i uputstvima proizvođača.

Član 3

Oprema za rad koja podliježe preventivnim i periodičnim pregledima i ispitivanjima, u smislu ovog uputstva, jeste oprema za rad (mašine, uređaji, prostorenja, instalacije i alati), za koju je "Tržnice i pijace" d.o.o. Podgorica, (u daljem tekstu Društvo), aktom o procjeni rizika utvrdilo da se na njoj vrše preventivni i periodični pregledi i ispitivanja.

Vršilac preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad

Član 4

Preglede i ispitivanja opreme za rad vrši pravno lice sa licencom za obavljanje poslova pregleda i ispitivanja opreme za rad, koje posjeduje odgovarajuće instrumente i uređaje za vršenje pregleda i ispitivanja, navedene sa tehničkim karakteristikama u prihvaćenoj metodologiji.

Stručni nalaz

Član 5

O izvršenom pregledu i ispitivanju opreme za rad izdaje se stručni nalaz. Uz stručni nalaz pravno lice koje je obavilo pregled i ispitivanja opreme za rad prilaže kopiju licencu tog tog pravnog lica i odgovornog lica koje je potpisalo stručni nalaz.

Rokovi za preventivne pregledi i ispitivanja opreme za rad

Član 6

Preventivni pregledi i ispitivanja opreme za rad obavljaju se prije početka korišćenja, odnosno prije davanja na upotrebu zaposlenima, posle rekonstrukcije ili havarije, kao i prije početka rada na novom mjestu rada ako je oprema premještena sa jednog na drugo mjesto.

Član 7

Periodični pregledi i ispitivanja opreme za rad obavljaju se u roku koji je utvrđen tehničkim propisima i standardima ili koji je određen uputstvom proizvođača, a najkasnije u roku od tri godine od dana prethodnog pregleda i ispitivanja, osim periodičnih pregleda i ispitivanja privremene električne instalacije sa uređajima, opremom i priborom, koji se obavlja u roku od godinu dana od dana prethodnog pregleda i ispitivanja i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad koju Društvo utvrdi aktom o procjeni rizika, koji se obavljuju u roku utvrđenim tim aktom.

II ISPITIVANJE USLOVA RADNE SREDINE

Predmet preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne okoline

Član 8

Preventivnim i periodičnim ispitivanjima uslova radne okoline (u daljem tekstu ispitivanja), provjerava se i utvrđuje da li su na radnom mjestu u radnoj okolini primijenjene mjere zaštite i zdravlja na radu utvrđene propisima u oblasti zaštite i zdravlja na radu, tehničkim propisima i standardima.

Sadržina i obim ispitivanja

Član 9

Ispitivanja obuhvataju:

- 1) mikroklimu (temperature, brzina strujanja i relativna vlažnost vazduha);
- 2) hemijske štetnosti (gasovi, pare, dimovi i prašine);

- 3) fizičke štetnosti (buka, vibracije i štetna zračenja (osim ionizujućih zračenja);
- 4) osvijetljenost;
- 5) biološke štetnosti;

Ispitivanja se obavljaju analizom svih elemenata uslova radne okoline tako da se daje jedinstvena ocjena obavljenog ispitivanja. Ispitivanja se, po pravilu, vrše u uslovima kada rade svi tehnološki kapaciteti (oprema za rad, instalacije za klimatizaciju, provjetravanje i sl.), što se posebno navodi u stručnom nalazu.

Ispitivanje mikroklima

Član 10

Ispitivanja mikroklima vrši se na radnim mjestima u radnoj okolini u kojoj se obavlja proces rada, odnosno u kojoj se zaposleni kreću ili zadržavaju duže od dva sata u toku radne smjene. Ispitivanja mikroklima vrše se u ljetnjem i zimskom period, a ne vrše se u prostorijama u kojima tehnološki postupak uslovjava određene klimatske uslove. Ispitivanja mikroklima u ljetnjem periodu vrši se kad je spoljna temperatura iznad 15 stepeni Celzijusa, a u zimskom periodu kada je spoljna temperatura ispod 5 stepeni Celzijusa. Ispitivanja mikroklima vrši se u skladu sa prihvaćenom metodologijom ispitivanja mikroklima, propisima u oblasti zaštite i zdravlja na radu, tehničkim propisima, standardima i preporukama.

Ispitivanje hemijskih štetnosti

Član 11

Ispitivanja hemijskih štetnosti vrši se na radnom mjestu u radnoj okolini gdje se u tehnološkim i radnim procesima pojavljuju hemijske štetnosti. Ispitivanja hemijske štetnosti vrši se uzimanjem najmanje jednog uzorka na radnom mjestu najbližem izvoru štetnosti. Na radnim mjestima na kojima je u postupku ispitivanja utvrđena koncentracija hemijskih štetnosti iznad dozvoljenih koncentracija vrši se kontinualno ispitivanje radi procjene rizika i preduzimanja mjera za smanjenje štetnosti i zaštitu zdravlja zaposlenih. Ispitivanja hemijske štetnosti vrši se u skladu sa kvalitativnom i kvantitativnom analizom, propisima u oblasti zaštite i zdravlja na radu, tehničkim propisima i standardima.

Ispitivanje fizičkih štetnosti

Član 12

Ispitivanje fizičkih štetnosti vrši se na radnom mjestu u radnoj okolini gdje se pri tehnološkom procesu pojavljuje buka, vibracije i štetna zračenja. Ispitivanje buka, vibracija i štetnih zračenja obuhvata mjerjenje, analizu i upoređivanja izmjerениh veličina

Sa dozvoljenim vrijednostima, ispitivanje fizičkih štetnosti vrši se u skladu sa prihvaćenim metodologijama ispitivanja buke, vibracije i štetna zračenja propisima u oblasti zaštite i zdravlja na radu, tehničkim propisima, standardima i preporukama.

Ispitivanje osvijetljenosti

Član 13

Ispitivanje osvijetljenosti na radnom mjestu i radnoj okolini vrši se u skladu sa prihvaćenom metodologijom ispitivanja i mjerena osvijetljenosti, propisima u oblasti zaštite i zdravlja na radu, tehničkim propisima i standardima.

Ispitivanje bioloških štetnosti

Član 14

Ispitivanje bioloških štetnosti (virusi, bakterije, paraziti, gljivice, pljesni i dr.), obavlja se u radnim prostorijama i na svim radnim mjestima gdje mogu da se opravdano očekuju u procesu rada. Ispitivanje bioloških štetnosti vrši se u skladu sa prihvaćenom metodologijom ispitivanja prisutnosti bioloških štetnosti kvalitativnom i kvantitativnom analizom.

Vršilac preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja uslova radne okoline

Član 15

Ispitivanje uslova radne okoline, osim ispitivanja bioloških štetnosti, može da vrši pravno lice sa licencom za obavljanje poslova ispitivanja uslova radne okoline, koje posjeduje odgovarajuće instrumente i uređaje za vršenje ispitivanja i mjerena, navedene sa tehničkim karakteristikama u prihvaćenoj metologiji. Ispitivanja uslova radne okoline-bioloških štetnosti može da vrši pravno lice sa licencom za obavljanje poslova ispitivanja uslova radne okoline- bioloških štetnosti koje posjeduje odgovarajuće instrumente, opremu, laboratorije i uređaje za ispitivanje i analizu bioloških štetnosti navedene sa tehničkim karakteristikama u prihvaćenoj metologiji.

Stručni nalaz

Član 16

O izvršenom ispitivanju uslova radne okoline izdaje se stručni nalaz. Uz stručni nalaz pravno lice koje je obavilo ispitivanje uslova radne okoline prilaže kopiju licence tog pravnog lica koje je potpisalo stručni nalaz. Stručni nalaz izdaje se u cjelini za sva obavljena ispitivanja uslova radne okoline, a u zavisnosti od tehnološkog procesa. Izuzetno za ispitivanje bioloških štetnosti može se izdati poseban stručni nalaz.

Član 17

Preventivna ispitivanja uslova radne okoline obavljaju se u roku od šest mjeseci od početka rada, radnog odnosno tehnološkog procesa, rekonstrukcije objekta u kom se obavlja radni proces (uređaja za grijanje, ventilaciju ili klimatizaciju, i sl.) ili zamjene tehničkih kapaciteta kojima se mijenjaju uslovi rada.

Član 18

Periodična ispitivanja uslova radne okoline obavljaju se na radnom mjestu u radnoj okolini u roku od tri godine od dana prethodnog ispitivanja.

III PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBA

ČLAN 19

Ovo Uputstvo stupa na snagu odmah od datuma potpisivanja.

*Stručno lice zaštite i zdravlja na radu
mr Slavica Šćekić, dipl.pravnica*

Izvršni direktor
Ranko Jovanović, dipl.menag.master

Dostavljeno:

- izvršnom direktoru;
- pomoćnicima izvršnog direktora;
- stručnom licu zaštite i zdravlja na radu;
- pravnoj službi;
- službi za račun-finansijske poslove;
- predsjedniku Sindikalne organizacije;
- službi obezbjeđenja;
- službi za održavanje i razvoj;
- poslovođi na pijачnom objektu Kamionska pijaca;
- poslovođi na pijачnom objektu Tuzi;
- poslovođi na pijачnom objektu Konik;
- rukovodiocu i poslovođama: Tržni centar – "Pobrežje" i "Bazar";
- poslovođi na pijачnom objektu Stočna pijaca

"Tržnice i pijace" d.o.o Podgorica

Broj: 2788

Podgorica 03.06.2016.godine

Obrazloženje

Pravni osnov za donošenje ovog uputstva o postupku pregleda i ispitivanja opreme za rad i ispitivanja uslova radne okoline je Zakon o zaštiti i zdravlju na radu (Sl.list Crne Gore"br.34/14) i Pravilnik o zaštiti i zdravlju na radu ("Tžnice i pijace" d.o.o.Podgorica, br.7368/1).

Razlog za donošenje ovog Uputstva je obaveza Društva da doneše upstvo o postupku pregleda i ispitivanja opreme za rad i ispitivanja uslova radne okoline.

Ovim Uputstvom detaljno je opisan postupak i rokovi preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad, kao i preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja uslova radne okoline, odnosno hemijskih, bioloških i fizičkih štetnosti (osim jonizujućih zračenja), mikroklima i osvijetljenosti.